

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

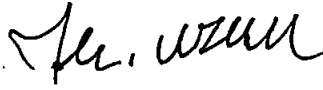
Engelliler Bakanlığı kurulmasına yönelik Kanun Teklifimiz, gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Cemal ENGİNYURT

Demokrat Parti
İstanbul Milletvekili

M.Salih UZUN

Demokrat Parti
İzmir Milletvekili

Haydar ALTINTAŞ

Demokrat Parti
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	İnsan Haklarını İnceleme , Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Tarih: 23-5-2024	Esas No: 2/2172

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
22 Mayıs 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
22 Mayıs 2024
No: 1432377

GENEL GEREKÇE

Türkiye nüfusunun önemli bir bölümünü engelli bireyler oluşturmaktadır. Engellilik, bedensel, nörolojik ve ruhsal engellerle karakterize edilen bir durumdur. Bu durum, bireylerin yaşamlarını farklı şekillerde etkileyebilir ve toplumsal katılımı zorlaştırabilir. Engellilik, bireylerin günlük aktivitelerini gerçekleştirme yeteneklerini sınırlayabilir ve destek ihtiyacını artırabilir. Dolayısıyla engellilik, hem fiziksel, hem de sosyal sorunları beraberinde taşır. Engelli bireylerimiz, yaşamlarını her türlü zorluklara rağmen devam ettirmektedir. Bu nedenle de oldukça güçlüdürler. Ancak engelli bireylere sağlanan olanaklar da ne yazık ki yeterli değildir. Hayatın olağan akışı içinde hayli zorlanan bireylerimize gerekli imkanlar sağlanamamaktadır. Gerekli imkanlar sağlandığı takdirde toplumumuza her alanda katkı sağlayabilecek durumdadırlar.

Engelli hakları insan haklarının ayrılmaz bir parçasıdır. Engelliler ile ilgili; doğumdan başlayarak yaşamının sonuna kadar fırsatlar sunulması ve destek olunması için gerekli çalışmaların yapılması elzemdir. Bu bilinçle bu kapsamlı konu Engelliler Bakanlığının zarureti açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Engelliler Bakanlığı bir başka bakanlığın alt konusu yapılmayacak kadar önemlidir. Çünkü bu konuyla ilgili kanun, yönetmelikler olmasına rağmen, sistemin içinde birçoğu ne yazık ki uygun şekilde işlememektedir. Kurulacak olan Engelliler Bakanlığı'nın politikaları, bugüne kadar yapılanları yeniden gözden geçirerek oluşturulmalı, tüm eksikleri tamamlanmalı ve en önemlisi de uygulamalar düzenli olarak takip edilmelidir.

Engelliler Bakanlığı kurulduğunda, ülkemizdeki resmi rakamlara göre 10 milyon, kayıt dışı 12 milyon "Özel Gereksinimli" bireyin ve ailesinin doğumundan ölümüne kadar yanında olacaktır. Bu kapsamda hazırlanacak ve yürütülecek projeler tüm illerde hayata geçirilecektir.

Engelli çocuğu olan bir ailenin en büyük endişesi " Ben öldükten sonra çocuğuma ne olacak" sorusunun cevabını devlet eliyle oluşturulacak bir bakanlık ile sağlayabiliriz.

Engelli Bakanlığı güvenli alanda engelli bireylerin bakımını, eğitimini, sosyal hayatını, sürdürülebilir yaşam alanlarıyla hayatlarına katkı sağlayarak engelli bireylere sahip ailelerin yükünü azaltarak, huzurlu bir şekilde emanet edeceği bir bakanlık olacaktır.

ENGELLİLER BAKANLIĞININ KURULMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; engellilerin temel hak ve özgürlüklerden faydalanmasını teşvik ve temin ederek ve doğuştan sahip oldukları onura saygıyı güçlendirerek toplumsal hayata diğer bireylerle eşit koşullarda tam ve etkin katılımlarının sağlanması ve engelliliği önleyici tedbirlerin alınması için gerekli düzenlemelerin yapılmasını sağlamak amacıyla Engelliler Bakanlığının kurulması ile teşkilat, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun engellileri, ailelerini, engellilere yönelik hizmet veren Bakanlığı ve ilgilileri kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunda geçen;

a) Bakanlık: Engelliler Bakanlığını,

b) Bakan: Engelliler Bakanını,

c) Bakan Yardımcısı: Engelliler Bakan Yardımcısını,

ç) Engelli: Fiziksel, zihinsel, ruhsal ve duyuşsal yetilerinde çeşitli düzeyde kayıplarından dolayı topluma diğer bireyler ile birlikte eşit koşullarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre koşullarından etkilenen bireyi,

d) Rehabilitasyon: Herhangi bir nedenle oluşan engelin etkilerini mümkün olan en az düzeye indirmeyi ve engellinin hayatını bağımsız bir şekilde sürdürebilmesini sağlamayı amaçlayan fiziksel, sosyal, zihinsel ve mesleki beceriler geliştirmeye yönelik hizmetleri, ifade eder.

Teşkilat

MADDE 4- (1) Bakanlık; Bakan, bakan yardımcıları ile genel müdürlüklerden oluşur.

(2) Gerekli görüldüğünde görevleri ve hizmet süreleri belirtilmek kaydıyla Bakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile özel ihtisas ve araştırmalar için çalışma grupları kurulabilir.

(3) Bakanlık teşkilatı kadroları, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile tespit edilir. Bu kararnamelerde tespit edilen kadro cetvelleri ile sınırlı olmak üzere, Bakan; kadro, unvan, derece ve intibak işlemleri ile değişikliklerini yapmaya yetkilidir.

Bakanlığın görevleri

MADDE 5- (1) Bakanlığın engellilere yönelik görevleri şunlardır:

- a) Engellilerin belirlenmesine yönelik çalışmalar yürütmek ve bu politika ve stratejilerin uygulamasını izlemek,
- b) Engellilere ilişkin ortak veri tabanına gelen bilgileri değerlendirmek ve ilgili birimlerle paylaşmak,
- c) Engelliler hakkında araştırma, analiz ve değerlendirme çalışmaları yapmak veya yaptırmak,
- ç) Engellilere ilişkin ilgili kurumlara stratejik bilgi desteği sağlamak ve bunlar arasında koordinasyonu temin etmek,
- d) Engelliler konusunda kamuoyunu bilgilendirmek, farkındalık artırıcı çalışmalar yapmak ve halkla iletişimi sağlamak,
- e) Engelliler konusunda uluslararası gelişmeleri Dışişleri Bakanlığı ve ilgili kurumlarla işbirliği içinde izlemek ve değerlendirmek,
- f) İnceleme, araştırma, eğitim ve rehabilitasyon çalışmaları yapmak ya da yaptırmak.

Bakan ve Bakan yardımcıları

MADDE 6- (1) Bakan, Bakanlığın en üst amiri olup Bakanlığın görev ve hizmetlerinin mevzuata uygun olarak yürütülmesinden Cumhurbaşkanına karşı sorumludur.

(2) Bu Kanunla belirlenen görevlerin ifasında Bakana yardımcı olmak üzere yeteri kadar bakan yardımcısı görevlendirilir.

Hizmet birimleri

MADDE 7- (1) Bakanlığın ana hizmet birimleri şunlardır:

- a) Araştırma Geliştirme ve Proje Genel Müdürlüğü
- b) Engelli Bakım Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- c) Erişilebilirlik Genel Müdürlüğü
- ç) Eğitim, Rehabilitasyon ve Sosyal Hayata Katılım Genel Müdürlüğü
- d) Kalite Geliştirme Genel Müdürlüğü
- e) İstihdam ve Sosyal Güvenlik Genel Müdürlüğü

f) Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü

(2) Hizmet birimlerinin görevleri Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanacak bir kararname ile düzenlenir.

Atama ve görevlendirme

MADDE 8- (1) Bakan, bakan yardımcıları, genel müdür ve genel müdür yardımcıları Cumhurbaşkanlığı tarafından, kalan diğer personel Bakan tarafından atanır.

(2) Bakanlığın görev alanına giren konularda çalıştırılmak üzere bütün kamu kurum ve kuruluşlarının personeli, aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımları kendi kurumlarından ödenmek kaydıyla, Bakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile geçici olarak Bakanlıkta görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilen personelin Bakanlıkta geçen hizmet süreleri mesleki kıdemlerinden sayılır.

Sözleşmeli personel ve uzman çalıştırılması

MADDE 9- (1) Özel uzmanlık isteyen konularda kadro karşılığı olmaksızın tam gün veya kısmi gün, belli bir konu veya çalışma grubu bazında, konu veya çalışma grubunun süresi ile sınırlı olmak koşuluyla sözleşmeli personel ve yabancı uzman çalıştırılabilir.

(2) Sözleşmeli personel ve uzman çalıştırmaya ilişkin esaslar ve ödenecek ücret Bakanın teklifi üzerine Cumhurbaşkanlığı onayı ile tespit edilir. Sözleşmeler Bakan tarafından imzalanır.

Çalışma düzeni

MADDE 10 – (1) Bakanlığın çalışma usul ve esasları ile disiplin ve sicil işlemleri Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir.

Yürürlük

MADDE 11- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanlığı yürütür.